

Souhrnná teritoriální informace Angola

Zpracováno a zaktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Pretorii (Jihoafrická republika) ke
dni 24. 4. 2020 12:27

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.10)
3. Vztahy země s EU (s.14)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.16)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.19)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.26)
7. Kontakty (s.34)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Angolská republika (Angola, port. República de Angola)

Hlava státu: prezident **João Manuel Gonçalves Lourenço** (od 26. září 2017), prezident je zároveň vrchním velitelem ozbrojených sil a předsedou hlavní politické strany MPLA.

Viceprezident: **Bornito de Sousa Baltazar Diogo**

Státní ministr pro ekonomickou koordinaci (Ministro de Estado para a Coordenação Económica: **Manuel José Nunes Júnior**

Státní ministryně pro sociální oblast (Ministra de Estado para a Área Social): **Carolina Cerqueira**

Státní ministr a vedoucí bezpečnostního úřadu prezidenta republiky (Ministro de Estado e Chefe da Casa de Segurança do Presidente da República): **Pedro Sebastião**

Státní ministr a vedoucí civilního úřadu prezidenta republiky (Ministro de Estado e Chefe da Casa Civil do Presidente da República): **Adão Francisco Correia de Almeida**

V Angole je celkově 21 ministerstev a jejich seznam včetně jmen ministrů je následující:

- **Ministerstvo zahraničních věcí** (Ministerio das Relações Exteriores) - <http://www.mirex.gov.ao/>
Ministr: **Téte António**
- **Ministerstvo financí** (Ministério das Finanças) - <http://www.minfin.gov.ao>
Ministryně: **Vera Daves**
- **Ministerstvo vnitra** (Ministério do Interior) - <http://www.minint.gov.ao/>
Ministr: **Eugénio César Laborinho**
- **Ministerstvo spravedlnosti a lidských práv** (Ministério da Justiça e Direitos Humanos)
- <http://www.minjusdh.gov.ao> Ministr: **Francisco Manuel Monteiro de Queiroz**
- **Ministerstvo národní obrany a veteránů** (Ministério da Defesa Nacional e Veterano da Pátria) -
<http://www.minden.gov.ao/>
Ministr: **João Ernesto dos Santos**
-

Ministerstvo průmyslu a obchodu (Ministério da Indústria e Comércio)Ministr: **Victor Francisco dos Santos Fernandes**

- **Ministerstvo zemědělství a rybolovu** (Ministério da Agricultura e Pescas) - <http://www.minagri.gov.ao/>
Ministr: **António Francisco de Assis**
- **Ministerstvo energetiky a vod** (Ministério da Energia e Águas) - <http://www.minea.gov.ao/>
Ministr: **João Baptista Borges**
- **Ministerstvo pro nerostné suroviny, ropu a plyn** (Ministério de Recursos Minerais, Petróleo e Gás) - <http://www.minpet.gov.ao/>
Ministr: **Diamantino Pedro Azevedo**
- **Ministerstvo dopravy** (Ministério dos Transportes) - <http://www.mintrans.gov.ao/>
Ministr: **Ricardo Daniel Sandão Queirós Veigas de Abreu**
- **Ministerstvo veřejných prací a územního plánování** (Ministério das Obras Públicas e Ordenamento do Território) - <http://www.mincons.gov.ao/>
Ministr: **Manuel Tavares de Almeida**
- **Ministerstvo hospodářství a plánování** (Ministério da Economia e Planeamento) - <http://www.minec.gov.ao/>
Ministr: **Sérgio de Sousa Mendes dos Santos**
- **Ministerstvo pro mládež a sport** (Ministério da Juventude e Desportos) - <http://www.minjud.gov.ao/>
Ministryně: **Ana Paula Sacramento Neto**
- **Ministerstvo zdravotnictví** (Ministério da Saúde) - <http://www.minsa.gov.ao/>
Ministryně: **Sílvia Paula Valentim Lutucuta**
- **Ministerstvo územní správy a státní reformy** (Ministério da Administração do Território e Reforma do Estado) - <http://www.mat.gov.ao/>
Ministr: **Marcy Cláudio Lopes**
- **Ministerstvo pro veřejnou správu, práci a sociální zabezpečení** (Ministério da Administração Pública, Trabalho e Segurança Social) - <http://www.maptss.gov.ao/>
Ministr: **Teresa Rodrigues Dias**
- **Ministerstvo kultury, turistiky a životního prostředí** (Ministério da Cultura, Turismo e Ambiente)
Ministryně: **Adjany da Silva Freitas Costa**
- **Ministerstvo školství** (Ministério da Educação) - <http://www.med.gov.ao/>
Ministryně: **Luísa Maria Alves Grilo**
- **Ministerstvo sociálních věcí, rodiny a ženských otázek** (Ministério da Acção Social, Família e Promoção da Mulher) - <http://www.masfamu.gov.ao/>
Ministryně: **Faustina Fernandes Ingles de Almeida Alves**
- **Ministerstvo telekomunikací, informačních technologií a sociální komunikace** (Ministério das Telecomunicações, Tecnologias de Informação e Comunicação Social) - <http://www.mtti.gov.ao/>
Ministr: **Manuel Gomes da Conceição Homem**
- **Ministerstvo vysokoškolského vzdělávání, vědu, technologii a inovace** (Ministério Ensino Superior, Ciência, Tecnologia e Inovação) - <http://www.mes.gov.ao/>
Ministryně: **Maria do Rosário Teixeira de Alva Sequeira Bragança Sambo**

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

- Rozloha: 1 246 700 km²
- Počet obyvatel: 31 127 674 (2020)
- Hustota obyv. na km²: 24,97 ob.
- Průměrný roční přírůstek obyv.: 2,2 %
- Míra chudoby: 40,6 % obyvatelstva žije v chudobě
- Hlavní město: **Luanda** (6,9 mil. obyvatel)

- Další velká města: **Lubango** (1,01 mil. obyv.), **Huambo** (0,9 mil. obyv.), **Lobito** (0,73 mil. obyv.), **Benguela** (0,47 mil. obyv.)

Angola získala nezávislost v roce 1975 na Portugalsku a následovala občanská válka, která skončila v roce 2002. Od té doby je v zemi mír.

Národnostní složení: Bantuské kmeny a národnosti, z toho nejpočetnější Ovimbundu (cca 37 % obyvatelstva) a Kimbundu (cca 25 %), dále Bakongo (cca 13 %), Chokwe, Lunda, Ganguela, Nhaneca-Humbe, Ambo, Herero, Xindunga, míšenci (cca 2 %) a běloši, především Portugalci (1 %).

Náboženství:

- křesťané: až 80 %, byť ne všichni náboženství praktikují; více než polovina z nich jsou katolíci, ostatní angolští křesťané se hlásí k některému z protestantských směrů
- tradiční animisté: v „čistě“ podobě jen okrajově a spíše ve venkovských oblastech
- ostatní: v omezené míře islám

Oficiálním jazykem Angoly je **portugalština**.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*
HDP/obyv. (v tis. USD, běžné ceny, dle MMF)	4,35	3,68	4,3	3,62	3,04	2,87
HDP (mld. USD, běžné ceny, dle MMF)	116,19	101,12	122,12	105,90	91,53	88,98
HDP růst (%)	0,9	- 2,6	-0,2	-1,2	-0,3	-1,2
Inflace (% dle MMF)	9,2	30,7	29,8	19,6	17,1	25

Zdroj: MMF, databáze WEO duben 2020; 2020* - předpokládaný vývoj

Ekonomické zpravodajství

V roce 2019 Angola pokračovala ve své snaze zlepšit ekonomické podmínky, nastartovat ekonomiku a dostat se tak co nejdříve z devizové a ekonomické krize. Již **třetím rokem se ekonomika zpomaluje**, a to nejen z důvodu propadu ropného průmyslu, ale také kvůli vysokému zadlužení a plnění dohodnutých závazků. Angolská ekonomika se v roce 2019 propadla o 0,3 % a na rok 2020 se z důvodu šíření COVID-19 bohužel očekává větší propad o -1,2 %. Na jaře 2020 se z důvodu šíření COVID-19 výrazně snížila světová cena ropy, která spadla na své minimum 15-20 USD za barel a angolská

ekonomika je vysoce závislá na vývozech ropy (90 % na HDP země). Původně navržený rozpočet předpokládal cenu 55 USD za barel ropy a ekonomický růst 1,8 %, ale ministryně financí jej musela na jaře 2020 přepracovat a odrazit nový negativní vývoj. Během roku 2019 angolská vláda výrazně podpořila diverzifikaci ekonomiky, byly založeny nové výrobní podniky a vzrostla zemědělská výroba. Dopad na celkový výkon ekonomiky je však zatím nepatrný a angolskou vládu to bude stát ještě mnoho úsilí, aby se ekonomická situace opět zlepšila. Dalším omezujícím faktorem pro angolskou ekonomiku je slabá poptávka, která vyplývá z neustálého snižování životní úrovně Angolanů od počátku krize 2014. Během posledních tří let výrazně vzrostla **míra nezaměstnanosti** z 20 % na 31,8 % aktivního obyvatelstva (nezaměstnanost mladých lidí od 15 do 24 let až 56,5 %), a dále se zvýšila **míra chudoby** na aktuálních 40,6 % včetně té extrémní, která je nyní 4,4 %.

Z důvodu vysokého zadlužení Angola hledala řešení pro své veřejné finance a přistoupila tak k **ujednání dohody na 3 roky s Mezinárodním měnovým fondem (MMF)** o půjčce ve výši 3,7 mld. USD v prosinci 2018. Zavázala se tak plnit své vládní reformy pro dosažení externí a fiskální udržitelnosti, zlepšení vládnutí, podpoření diverzifikace ekonomiky a soukromého podnikání. Během roku 2019 MMF vypracoval dvě zprávy o posouzení angolského ekonomického programu a v prosinci Angole schválil přístup ke 247 mil. USD. Angola byla hodnocena pozitivně, protože dodržela své závazky i přes výzvy vyplývající z negativních externích a domácích vlivů. Udržela si konzervativní postoj jak k fiskální, tak i monetární politice a přijala nezbytné reformy.

Z pohledu **fiskální politiky** Angola přijala nová opatření ke zvýšení příjmů do státní pokladny a ke snížení veřejného dluhu. V srpnu 2019 zahájila **privatizaci státních podniků na 4 roky** s cílem nejen snížit zadlužení země, ale také zlepšit efektivitu a produktivitu státních podniků a vyrovnat obchodní bilanci. V plánu je zahrnuto přes 195 státních podniků, kam spadají i aerolinky TAAG a ropná společnost Sonangol. Dalším opatřením bylo **zavedení DPH ve výši 14 %** od 1. října 2019, která byla původně plánována již na leden 2019 a následně na červenec 2019. Tato daň nahradila tzv. daň ze spotřeby ve výši 10 %, která však nebyla uplatňována na všechny produkty a služby.

Státní rozpočet v roce 2019 dosáhl přebytku 0,77 % HDP a v roce 2020 se očekává 0,08 % HDP. **Veřejný dluh** se zvýšil v roce 2019 o 6 % na 95 % HDP oproti roku 2018 a v roce 2020 se očekává jeho opětovné zvýšení kvůli neočekávaným změnám. Vláda však plánuje jeho snížení na 60 % HDP do roku 2022.

Angolská národní banka (BNA) pokračovala i v roce 2019 v odstraňování zbývajících nerovnováh na devizovém trhu a snížila omezení pro tvorbu tržních cen v devizových aukcích. Monetární politika byla nastavena tak, aby řešila nadměrné tlaky na depreciaci angolské měny kwanza (AOA), jejíž hodnota v roce 2019 i nadále výrazně klesala.

Od zavedení systému plovoucích směnných kurzů (v lednu 2018) kwanza ztratila přes 85 % své hodnoty vůči dolaru a BNA se snaží vyrovnat rozdíl mezi kurzem na oficiálním a černém trhu. V souvislosti s tím a také kvůli zavedení nové DPH se projevila **vysoká inflace**, která by v roce 2019 měla dosáhnout až 17,1 %. V příštím roce 2020 se očekává její další zvýšení na 20,7 %.

Ratingové hodnocení pro Angolu zůstalo v roce 2019 téměř nezměněno. Agentura **Fitch** ponechala Angole hodnocení pro dlouhodobé závazky na „B“ (existuje vysoké riziko platební neschopnosti) a přehodnotila výhled ze stabilního na negativní. To samé udělala agentura **Standard&Poor**, která hodnocení dlouhodobé závazky Angoly na „B-“.

Podnikatelské prostředí se za rok 2019 příliš nezlepšilo z důvodu již zmíněných externích a domácích vlivů. V hodnocení [Doing Business 2020](#) se Angola propadla o 4 pozice na **177. místo** oproti předchozímu roku z důvodu horšího hodnocení u zahájení podnikání, při získání stavebního povolení, u přístupu k elektřině a k úvěrům, při placení daní a ochraně minoritních investorů.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Příjmy (% HDP)	30,74	24,13	17,52	17,49	21,88	19,97	20,88
Výdaje (% HDP)	36,46	27,05	22,04	23,8	19,69	19,2	20,8
Saldo (% HDP)	-5,72	-2,92	-4,52	-6,31	2,19	0,77	0,08
Veřejný dluh (% HDP)	39,8	57,1	75,7	68,5	89	95	89,9

Zdroj: MMF, databáze WEO duben 2020 (data za rok 2020 jsou odhady; saldo vypočteno)

Rozpočet na rok 2020 byl schválen v listopadu 2019, oproti rozpočtu z předchozího roku byl navýšen o 22,8 % a předpokládá daňové příjmy ve výši 5 524 mld. kwanza (9,82 mld. USD) a celkové výdaje 12 774,25 mld. kwanza (22,71 mld. USD). Byl sestavován s přihlédnutím k předpokládané průměrné ceně ropy v roce 2020, konkrétně 55 USD za barel ropy. Oproti rozpočtu na rok 2019 je v novém rozpočtu více přihlédnuto k sociálním výdajům, které činí 2 132 mld. kwanza (3,79 mld. USD), dále k všeobecným veřejným službám 1 466 mld. kwanza (2,6 mld. USD) dále k obraně, bezpečnosti a veřejnému pořádku 1 352 mld. kwanza (2,4 mld. USD).

V souvislosti s negativními dopady kvůli šíření COVID-19 se původně schválený státní rozpočet na rok 2020 v dubnu 2020 přepracoval s ohledem na sníženou cenu ropy do 35 USD za barel a ke schválení parlamentem bude předložen v květnu 2020.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Běžný účet (mld. USD)	8,35	-3,75	-10,273	-4,166	-0,633	7,402	3,233
z toho zboží bilance	41,92	30,59	12,49	14,55	20,15	24,95	14,87
z toho služby bilance	-21,75	-23,28	-16,02	-11,9	-12,8	-9,458	-5,912

z toho primární příjmy bilance	-9,9	-8,85	-5,91	-5,27	-7,5	-7,83	-5,53
z toho sekundární příjmy bilance	-2,12	-2,21	-0,83	-0,45	-0,47	-0,27	-0,197
Kapitálový a finanční účet	-9,02	-0,48	6,93	6,029	-0,746	7,25	1,055

Zdroj: Angolská centrální banka, www.bna.ao (poslední aktuální přehled vydáný v lednu 2020)

Běžný účet se v roce 2019 dostal opět do kladných čísel, i když celkově došlo k poklesu oproti roku 2018. V roce 2019 se snížily vývozy i dovozy a nakonec se snížil i schodek bilance služeb. Pokles byl zaznamenán i na straně finančního účtu, kdy se výrazně snížily přímé zahraniční investice a ostatní investice.

Devizové rezervy se v roce 2019 opět snížily na 15,345 mld. USD a garantují 8,9 měsíců pro dovoz zboží a služeb.

Investiční pozice:

Celková aktiva v roce 2019 dosáhla 39,54 mld. USD (pokles o 10 % oproti roku 2018), pasiva 74,145 mld. USD (pokles o 4 % oproti roku 2018) a čistá investiční pozice byla -34,605 mld. USD. Celkově byl zaznamenán pokles aktiv i pasiv, což bylo ovlivněno poklesem přímých investic, půjček komerčních bank a dalších investic oproti roku 2018. Přímé zahraniční investice klesly o 42 %.

Dluhová pozice:

Celkový externí dluh Angoly dosáhl v roce 2019 hodnoty 62,29 mld. USD a představoval nárůst o 1,6 % oproti roku 2018. Na tomto nárůstu se podílel zejména vládní dluh (42,53 mld. USD), dluh centrální banky (4,396 mld. USD) a dluh společností soukromého sektoru (6,362 mld. USD). Dluh generovaný institucemi přijímajícími vklady naopak zaznamenal pokles z 2,468 mld. USD v roce 2018 na 1,589 mld. USD v roce 2019.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní sektor prodělal v posledních letech velké změny. Zvýšil se počet komerčních bank i nabízených služeb. Do bankovníctví přišlo mnoho domácího kapitálu a část i zahraničního.

Centrální bankou je **Banco Nacional de Angola (BNA)**, která nevykonává komerční aktivity a soustředí se na svou emisní a regulační funkci. Největšími a nejvýznamnějšími bankami v Angole jsou státní **Banco de Poupança e Crédito (BPC)** založená již 1976, **Banco de Comércio e Indústria (BCI, dceřinná banka státního Sonangolu)** a dvě soukromé banky **Banco Angolano de Investimentos (BAI)** a **Banco de Fomento Angola (BFA)**. Nejnovějšími bankami založenými v roce 2015 jsou **Banco YETO**, **Banco de Investimento Rural**, **Banco Prestígio** či **Crédissul**.

Významnou změnou bylo v lednu 2017 získání většinového podílu angolské telekomunikační společnosti Unitel v bance **BFA** od portugalské banky BPI.

Stát má v Angole podíly v 5 velkých bankách (přímo či nepřímo).

Sídla nejvýznamnějších bank v zemi:

- [Banco de Poupança e Credito](#) (BPC), Rua Rainha Ginga, Torre Elisée, Luanda
- [Banco de Fomento Angola \(BFA\)](#), Rua Amílcar Cabral 58, Luanda
- [Banco Angola de Investimentos](#) (BAI), Travessa Ho Chi Minh, Distrito Urbano de Maianga Torre Bai, Complexo Garden Towers, Luanda
- [Banco de Comércio e Indústria](#) (BCI), Mun. Da Ingombota, B. Coqueiros, Largo do Atlético nº 79/83, Rua Rainha Ginga, Luanda
- [Banco Angola de Negócios e Comercio \(BANC\)](#), Travessa da Sorte, 12, Maianga, Luanda
- [Banco Comercial Angolano](#) (BCA), Rua Major Kanhangulo, 288, Luanda
- [Banco de Desenvolvimento de Angola](#) (BDA), Gaveto entre a Av. 4 de Fevereiro, nº 113 e Rua Robert Shields, nº3, Luanda
- [Banco Económico](#) (dříve Banco Espírito Santo Angola (BESA)), Rua 1º Congresso do MPLA nº 8, Ingombota - Luanda
- [Banco de Negocios Internacional](#) (BNI), Avenida Che-Guevara, nº 42 - A, Ingombota
- [Banco Millennium Atlantico](#) (BMA), Edifício ATLANTICO, Bloco 7/8, Condomínio, Cidade Financeira, Rua do Centro de Convenções de Talatona, Via S8, GU05B, Bairro Talatona, Distrito Urbano da Samba, Município de Belas, Luanda
- [Standard Bank de Angola](#), Condomínio Belas Business Park, Edifício Cuando Cubango, 8 Andar Talatona, Luanda Sul
- [Banco Sol](#), Gaveto da Rua Frederic Welwitschia nº 47 com a Rua Lourenço Mendes da Conceição nº 7, Município da Ingombota. Bairro Maculusso, Luanda
- [Banco Yeto](#), R. Frederico Welwitsch, Luanda, Angola

Hlavní pojišťovací společnosti jsou státní ENSA a společnost AAA, která je dceřinnou firmou Sonangolu:

- [ENSA - Seguros de Angola](#), Av. 4 de Fevereiro 93, Luanda
- [AAA - Seguros](#), SARL

1.7 Daňový systém

Z pohledu hodnocení daňového systému se Angola pohybuje **nad průměrem zemí subsaharské Afriky**. Lépe je na tom např. Jihoafrická republika či Namíbie.

V Angole probíhá od roku 2018 **program zformalizování malých obchodníků a podnikatelů** (PREI-Programa de Reconversão da Economia Informal), aby angolské ministerstvo hospodářství a plánování mělo větší kontrolu nad ekonomikou a dosáhlo většího výběru daní. K podpoře daňových příjmů také přispělo zavedení **daně z přidané hodnoty** (Imposto sobre o Valor Acrescentado - IVA) od října 2019 ve výši 14 %. IVA tak nahradila tzv. daň ze spotřeby, která nebyla uplatňována na všechny produkty a služby. V září 2019 byla zveřejněna **novela zákona k dani z příjmů fyzických osob (IRT) č. 28/19**, která rozšířila typy příjmů podléhajících zdanění IRT. Nově budou zahrnuty vánoční a prázdninové bonusy do zdanitelného příjmu podléhajícímu dani IRT a budou nově zdanitelné i příjmy osob nad 60 let. Naopak i nadále bude platit, že příjmy osob do výše 34 000 kwanza (60,50 USD) nebudou zdaněné.

Přehled daní:

- **Imposto sobre os Rendimentos do Trabalho (IRT)** - daň z příjmů fyzických osob – progresivní daň, 0 - 17 %
-

Imposto Industrial - daň z příjmů obchodní a průmyslové činnosti - 30 %, daň z příjmů zemědělské, akvakultury, chování drůbeže, dobytku, rybářství a lesnictví - 15 %

- **Imposto sobre Aplicação de Capitais** - daň příjmů kapitálového majetku - 5 %, 10 %, 15 %
- **Imposto sobre o Valor Acrescentado (IVA)** - 14 %
- **Imposto Predial Urbano** - daň z nájmu budov a dále budov, které se nepronajímají - u pronajatých budov je sazba 25 % z 60 % skutečně zaplacených nájemních smluv, tedy ve skutečnosti 15 % z hodnoty nájemného. U nepronajatých budov se platí 0,5 % z hodnoty nad 5 mil. kwanza
- **Imposto de Sisa** - daň z dlouhodobého pronájmu (nad 20 let), prodeje nemovitého majetku, věcné příspěvky do základního kapitálu společnosti - 2 %
- **Imposto de celo** - kolkovné
- **Imposto sobre Sucessoes e Doacoes** - daň z převodu nemovitostí a cenných papírů - 10 %, 15 %, 20 %, 30 %

Více informací k daním (v portugalské) na stránkách angolského ministerstva financí [viz odkaz](#)

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dovozy	28 580	20 693	13 041	14 463	15 798	11 041
Vývozy	59 170	33 181	27 589	34 614	40 758	25 916
Saldo	30 590	12 488	14 548	20 151	24 960	14 875

Údaje v mil. USD

Zdroj: Přehled k dovozu a vývozu země, statistiky Centrální banky Angoly (Banco Nacional de Angola, www.bna.ao)

Zahraniční obchod přímo odráží ekonomickou situaci Angoly, kdy při příchodu ekonomické a devizové krize v roce 2015 se významně začaly snižovat jak vývozy, tak i dovozy do země.

Dovozy zaznamenaly mírný nárůst v roce 2017 a i v roce 2018 a zatím nedosáhly předkrizové hodnoty. V roce 2019 však došlo k opětovnému snížení dovozů, které dosáhly nejnižší hodnoty za posledních 12 let. Podobný vývoj se očekává i v roce 2020. V roce 2019 se do Angoly nejvíce dovezly stroje, přístroje a elektronické vybavení (2,13 mld. USD), dále potraviny (1,896 mld. USD), letadla (1,605 mld. USD) a pohonné hmoty (1,578 mld. USD). Angola se snaží výrazně podpořit místní zemědělskou produkci a výrobu potravin a již v roce 2019 lze zaznamenat první pokles v dovozu potravin za posledních několik let.

Na straně **vývozu** se projevuje podobná tendence, nicméně jejich nárůst v roce 2017 a 2018 byl mnohem výraznější a dosáhl předkrizové hodnoty. V roce 2019 však opět zaznamenal pokles. Tradičně největší podíl na vývozu má ropa a ropné produkty (až 90 %) a její podíl se mírně snižuje ve prospěch jiných produktů. Před ekonomickou krizí byl podíl mezi 94-96 %. Mezi dalšími kategoriemi vývozu patří: plyn (1,131 mld. USD), diamanty (0,879 mld. USD), ryby (39 mil. USD), dřevo (29,2 mil. USD), nápoje (16,9 mil. USD) a cement (3,3 mil. USD). Během krize se začaly významně rozvíjet další ekonomické aktivity, které se začaly také podílet na vývozu země a mezi tyto aktivity patří stavební průmysl, nápojový průmysl a produkce kávy.

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Nejvýznamnějším obchodním partnerem Angoly je **Čína** (55,8 %), na druhém místě **EU** (12 %), **Indie** (6,7 %), **Spojené arabské emiráty** (4,3 %), **Jihoafrická republika** (2,4 %) a **Thajsko** (1,9 %).

Hlavní vývozní trhy angolských produktů jsou: **Čína (67,6 %), Indie (7,8 %), EU (6 %), Spojené arabské emiráty (4,7 %) a Izrael (2 %).**

Nejvýznamnějším dovozním partnerem je aktuálně **Francie (17 %), Čína (13 %), Portugalsko (12 %), Korea (5,3 %) a Belgie (5,3 %)**. Hlavním dovozcem do Angoly bylo tradičně Portugalsko, které však předběhla Čína a nově Francie. **EU pak celkově za své země je největším dovozcem do Angoly (31,3 %).**

2.3 Komoditní struktura

Hlavní dovozní produkty do Angoly: rýže, pšeničná mouka, kuřecí maso, ropný koks a asfalt, třtinový cukr, palmový olej, mouka z obilí (mimo pšenice), keramické dlaždice, těstoviny, sójový olej a další.

Hlavní vývozní produkty Angoly: ropa (90 %), plyn, diamanty, ryby, dřevo, nápoje, cement, mramor, žula a tropické ovoce.

Angola stále dováží základní potraviny (zejména z Portugalska), které se snaží novou politikou diverzifikace vyrobit. V roce 2019 se podařilo dovoz potravin snížit. V posledních dvou letech se Angole podařilo nahradit dovoz stavebních materiálů, kdy příkladem je dovoz ocelových a železných produktů.

V Angole je nyní nová politika podpory dovozu jen produktů, které se v Angole zatím nevyrábí. Mezi hlavní odvětví, jejíž dovoz je významně omezen prostřednictvím vysokých cel je: stavební materiál, piva a nealkoholické nápoje včetně vody, potrubní plastový systém, vybrané plastové produkty, matrace a další.

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V souvislosti s podporou diverzifikace ekonomiky se angolská vláda snaží přilákat zahraniční investory a v souvislosti s tím založila **speciální ekonomickou zónu ZEE Luanda-Bengo**. Tato oblast zahrnuje 7 průmyslových zón, 6 zemědělských zón a 8 těžebních rezervací, které se nachází v obcích Viana, Cacucaco a Icolo v provincii Luanda a dále v obcích Dande a Ambriz v provincii Bengo. Uvedené zóny poskytují zvýhodněný daňový systém, veškerou nezbytnou infrastrukturu, zabezpečení a další výhody na jednom místě.

Od roku 2018 se začaly konat v této oblasti různé výstavy a veletrhy včetně největšího všeobecného mezinárodního veletrhu FILDA.

Více informací viz [odkaz na webové stránky](#).

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Přímé zahraniční investice se v roce 2019 celkově snížily o 3,452 mld. USD a největší podíl na tom měly investice do ropného průmyslu (70 %). Naopak investice do neropného průmyslu se mírně zvýšily o 460 mil. USD a konkrétně směřovaly do finančních služeb, stavebnictví, turistického ruchu a dopravních služeb.

Hlavními investory jsou v Angole americké společnosti Chevron a její dceřinná společnost CABGOC působí na 2 z 21 ropných bloků, dále ExxonMobil provozující Block 15, francouzský Total (operuje na 3 ropných blocích) a italská ENI

(operuje na 1 ropném bloku).

Rozdělení zahraničních investorů do ropného průmyslu:

- USA 27 %
- Francie 23 %
- Čína 15 %
- Itálie 13 %
- UK 12,5 %
- Norsko 8 %

Rozdělení zahraničních investorů do ostatních sektorů:

- Belgie 21 %
- JAR 14 %
- USA 13 %
- UK 11 %
- Rusko 10,6 %
- Hong Kong 8 %
- Libanon 5,3 %

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Podpora investic se řídí [investičním zákonem č. 10/18 z 26. června 2018](#), který zjednodušil předchozí úpravu a má za cíl více podpořit vstup zahraničních i domácích investorů na angolský trh.

Významné změny oproti předchozímu zákonu zahrnují:

- zrušení minimální hodnoty investice, na kterou se vztahuje investiční pobídka (původně byla ve výši 1 mil. USD);
- odstranění povinnosti podílu angolského subjektu (státní instituce, firmy či občana) na základním kapitálu zahraniční společnosti ve výši 35 % a na řízení společnosti;
- investování do většího okruhu aktivit bez potřeby partnerství s angolskou společností (výjimkou jsou investice do ropy, zemního plynu a dalších nerostných surovin a investic do finančního sektoru);
- posílení právní jistoty a možnosti repatriace zisků zpět do země investora.

Zaměstnávat zahraniční nerezidentní pracovníky je možné pouze tehdy, pokud je ve firmě **alespoň 70 % místních angolských pracovníků**.

Poskytnutí investičních pobídek je nastavena na období maximálně 10 let s tím, že výše podpory se odvíjí od místa realizace investice (podle rozvojových zón A, B, C) a podle prioritních sektorů.

Rozvojové zóny jsou rozděleny:

- **Zóna A** - Provincie Luanda, Namibe, obce-sídla provincií Benguela a Huíla e obec Lobito
- **Zóna B** - Provincie Cabinda, Bié, Huambo, Bengo, Cuanza-Norte, Cuanza-Sul, Malanje, Namibe, Uíge a zbytek obcí v provinciích Benguela a Huíla
- **Zóna C** - Provincie Lunda-Norte, Lunda-Sul, Moxico, Cunene, Zaire a Cuando-Cubango

Prioritní sektory:

- potravinářství a agroprůmysl;
- lesy (včetně plantáží kakaovníku, kávy, kešu oříšků a banánů);
- textilní a oděvní průmysl;
- hotelnictví a turismus;
- infrastruktura spojená s výstavbou telekomunikací, IT a veřejných prací;
- energetika a voda;
- vzdělávání a výzkum;
- zdravotnictví.

Na podporu investic a exportu existuje instituce [AIPEX](#) (založena 19. března 2018) a nahradila původní agenturu na podporu vývozu APIEX, technickou jednotku na podporu investic prezidentské kanceláře UTIP a technickou jednotku k podpoře soukromých investic na jednotlivých ministerstvech UTAIP. AIPEX má na starosti podporu angolských vývozů a přilákání investic do Angoly. Předsedou představenstva AIPEX je **António Henriques da Silva**.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

V Luandě působí Delegace Evropské unie:

Delegation of the European Union in the Republic of Angola

Edifício Rei Katyavala, Porta C1,

Rua da Liga Nacional Africana s/n, Maculusso, Luanda

Tel.: + 244 925 97 83 32/ 934 57 33 43

E-mail: delegation-angola@eeas.europa.eu

Facebook: www.facebook.com/EUDelegationinAngola

Webové stránky: https://eeas.europa.eu/delegations/angola_en

Velvyslancem Delegace EU v Angole je **český představitel p. Tomáš Uličný**, který hájí zájmy všech občanů, firem a institucí EU.

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Angola je signatářem tzv. **Dohody z Cotonou**, zastřešující obchodní, rozvojovou a politickou spolupráci Evropské unie a jejích členských zemí na jedné straně a zemí Afriky, Karibiku a Pacifiku (ACP) na straně druhé.

EU je **třetím** nejvýznamnějším obchodním partnerem Angoly a z pohledu dovozů do Angoly je EU dokonce největším dovozcem (největší podíl mají dovozy z Francie). Naopak Angola je pro EU 54. největším obchodním partnerem.

Díky iniciativě EBA (*Everything But Arms*) se **angolské výrobky těší volnému přístupu na trh EU**. Nicméně se zatím Angola nepřipojila k dohodě EPA (Dohoda o ekonomickém partnerství), která byla uzavřena mezi EU a vybranými členy společenství zemí jižní Afriky - SADC. EPA byla dojednána v červenci 2014 a začala být předběžně prováděna v říjnu 2016. Angola má možnost se k dohodě připojit do budoucna.

Angola **podepsala dohodu k FTA s Africkou unií v březnu 2018 a na jaře 2020 se očekává ratifikace dohody v Angole**. Angola projevila zájem se **připojit do zóny volného obchodu mezi zeměmi SADC (FTA SADC)**, zaslala žádost k zahájení vyjednávání o přístupu, poslala nabídku tarifů a očekává se, že v červnu 2020 proběhnou první jednání. Podle zkušeností Angoly s FTA SADC se následně rozhodne o přístupu ke stávající EPA EU s vybranými zeměmi SADC.

Hlavní obchodním partnerem Angoly v EU je Portugalsko a Francie (Francie byla hlavním dovozcem do Angoly v roce 2019 a Portugalsko zůstalo na 3. místě), dalším významným partnerem je Belgie, Holandsko, Španělsko a Německo.

Celková hodnota vývozu EU do Angoly byla v roce 2019 ve výši **2,71 mld. EUR** a představovala pokles oproti roku 2018 o 10 %. Důvodem byl neustále trvající problém nedostatku deviz, který se sice zlepšuje, ale v roce 2019 byl ještě významný. EU nejvíce vyváží **průmyslové produkty** (stroje a zařízení) do Angoly, které se podílí 64 % na celkových vývozech a dále

zemědělské produkty s podílem 35 %.

Na straně dovozů Angoly do EU došlo k mírnému nárůstu o 0,8 % na celkovou hodnotu **3,656 mld. EUR** v roce 2019. Celkově pak Angola dosáhla pozitivního salda obchodní bilance vůči EU. Hlavními dovozními produkty byla **ropaa plyn** s podílem 86,46 % a **polotovary** s 8,2 % na celkovém dovozu.

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Na základě Dohody z Cotonu je Angola příjemcem rozvojové pomoci EU prostřednictvím Evropského rozvojového fondu (EDF).

Strategie dvoustranné spolupráce mezi EU a Angolou má za cíl pomáhat rozvíjet ekonomiku, přispívat v boji proti chudobě a dosáhnout rozvojových cílů tisíciletí posilováním institucí a vzděláváním svých obyvatelů.

EU je v současné době největším poskytovatelem rozvojové pomoci pro Angolu v rámci programu EDF:

- **2014–2020 - 210 milionů EUR** do odborné přípravy a vysokoškolského vzdělávání, udržitelného zemědělství, vody a kanalizace.

Během čtvrtého ministerského setkání mezi EU a Angolou, které se uskutečnilo 11. března 2019 v rámci pravidelných jednání pod hlavičkou dohody "EU-Angola Joint Way Forward", se obě strany zaměřily na široké spektrum oblastí vzájemné spolupráce - ekonomická spolupráce, udržitelný rozvoj, vládnutí a lidská práva, multilaterální a globální výzvy jako je mír, bezpečnost a změna klimatu. Mimo jiné byly podepsané 3 finanční dohody ohledně programů EDF schválených v roce 2018 a půjčka od Evropské investiční banky (EIB). Jednalo se o tyto programy:

- usnadnění dialogu "Dialogue Facility" (4 mil. EUR),
- podpora vysokoškolského vzdělávání (13 mil. EUR)
- podpora řízení veřejných financí a ekonomického vládnutí (5 mil. EUR)
- půjčka na podporu sanitace a vohodospodářství od EIB (100 mil. EUR).

Vzhledem k tomu, že je Angola členem seskupení zemí SADC, vztahuje se na ni také regionální indikativní program zaměřený na tyto oblasti:

- mír, bezpečnost a regionální stabilita,
- regionální hospodářská integrace,
- řízení přírodních zdrojů.

Země může rovněž využívat speciální prostředky na rozvoj regionální infrastruktury (součást financování společných projektů) a dalších regionálních aktivit, například v oblasti migrace, ochrany volně žijících živočichů a planých rostlin, správa říčních a vodních toků, udržitelný rybolov (včetně vnitrozemských vod) a námořní bezpečnost.

Angola se také účastní evropských programů Horizon 2020 (výzkum a inovace, 2014–2020) a Erasmus+ (vzdělávání, výcvik, kultura, mládež a sport).

České firmy se mohou zapojovat do realizace projektů financovaných z EDF. Přístup k tendrům na webových stránkách: [Delegace EU v Luandě](#) a [stránkách EU k zahraniční pomoci ve všech zemích světa](#).

Více informací (v češtině): [Portál Businessinfo](#) a [Platforma podnikatelů pro rozvojovou spolupráci](#).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (leden-únor)
Vývoz, mil. USD	80,8	16,88	9,46	3,877	17,067	0,849
Dovoz, tis. USD	5	4	4	0	483	2
Bilance, mil. USD	80,8	16,88	9,45	3,87	16,881	0,847

Zdroj: ČSÚ / MPO ČR

Vzájemná obchodní výměna v roce 2019 zaznamenává opětovný nárůst, i když je zatím mírný a jen ze strany českého vývozu. V roce 2018 český vývoz klesl na své minimum a dosáhl 3,87 mil. USD a v roce 2019 hned v prvním dvou měsících roku vývoz mírně vzrostl na 1,325 mil. USD. Nejvyšší hodnota českého vývozu byla zaznamenána v roce 2015, kdy byla velká poptávka po českých dutých ocelových trubkách. Následně však byla nahrazena místní výrobou daného produktu v Angole. Celkově se projevuje významná poptávka po českých produktech, nicméně ekonomické podmínky Angoly a stálý boj s nedostatkem deviz, její realizaci znemožňují.

Dovoz angolských produktů do ČR je dlouhodobě na velmi nízké úrovni z důvodu malé výrobní kapacity angolských společností. V roce 2018 se nedovezlo vůbec nic a v roce 2019 se dovoz mírně zvýšil. Otázkou však zůstává, zda se nejednalo o reklamaci a zpětný přesun zboží do ČR.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Na straně angolského dovozu do ČR byla tradičně zastoupena **žula**, nicméně v roce 2018 a 2019 ji vystřídal jiné produkty, mezi které patří: textilie bytové z bavlny, toaletní a kuchyňské prádlo, elektrotepelné přístroje na vlasy, čerpadla pohonných hmot.

Naopak na straně **českého vývozu do Angoly** je zastoupeno mnohem více produktů:

- trubky/trouby a duté profily z oceli;
- procesorové, paměťové a diskové jednotky;

- textilní stroje - mechanické stavy, soukací stroje;
- vytlačovací lis na zpracování kaučuku;
- stroje na flexografický tisk;
- pásová rypadla;
- čelní lopatové nakladače;
- pytle/sáčky/ tašky z papíru či buničiny;
- veterinární očkovací látky;
- monitory;
- pračky;
- žehličky.

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Výměna v oblasti služeb zaznamenává zcela nepatrnou hodnotu.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Významné české investice ani joint-ventures zatím nejsou v Angole známe, i když v současné době probíhá mnoho jednání o partnerství a založení společných joint-venture.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Mezi Českou republikou a Angolou jsou v platnosti následující dohody a deklarace:

- **Dohoda o vědecko-technické spolupráci mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Angolské lidové republiky**
podpis: 10. 3. 1978
vstup v platnost pro Českou republiku: 1. 1. 1993
- **Úvěrová dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Angolskou lidovou republikou**
podpis: 12. 10. 1981
vstup v platnost: 7. 5. 1983
vstup v platnost pro Českou republiku: 1. 1. 1993
- **Program technicko-ekonomické a obchodní spolupráce mezi Československou socialistickou republikou a Angolou lidovou republikou**
podpis: 2. 3. 1982
vstup v platnost pro Českou republiku: 1. 1. 1993
- **Rámcová dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Angolskou lidovou republikou o hospodářské, průmyslové a technické spolupráci**
podpis: 2. 3. 1982
vstup v platnost: 17. 5. 1985
vstup v platnost pro Českou republiku: 1. 1. 1993
- **Deklarace o bilaterálních vztazích mezi Českou republikou a Angolskou republikou**
podpis: 1. 12. 1999
vstup v platnost: 1. 12. 1999

V současné době se vyjednává **Mezivládní dohoda o ekonomické a průmyslové spolupráci**, která zakládá také

pravidelné zasedání smíšené komise.

Angola však těží volnému přístupu na trh EU (včetně ČR) díky **EBA (Everything but Arms)**. V rámci mezinárodních dohod je platná Dohoda z Cotonou z roku 2000, která upravuje vztahy mezi EU a jejími členskými státy a zeměmi skupiny afrických, karibských a tichomořských států – AKT.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Z hlediska bilaterální zahraniční spolupráce (ZRS) ČR Angola již není v současné době považována za tzv. programovou zemi. Nicméně jsou v Angole možné tzv. **malé lokální projekty (MLP)** či tzv. **trilaterální spolupráce** (např. organizace Člověk v tísni realizuje projekty v Angole ve spolupráci s dalšími donory).

V minulosti však Angola byla prioritní zemí české ZRS a hlavními sektory bylo zemědělství a školství. Z geografického hlediska se ZRS ČR v Angole zaměřovala na provincii Bié a Moxico. Příklady realizovaných projektů:

- Centrum zemědělského vzdělávání v provincii Bié, který navázal na projekt „Ustavení Centra pro zemědělské vzdělávání“ ve městě Kuitu
- Sociálně pedagogické centrum v provincii Bié (2008–2010)
- Chov drůbeže a tržní uplatnění zemědělských produktů v provincii Bié (2007–2010)
- Podpora základního školství v odlehlých okresech provincie Bié (2009–2012)
- Podpora středního zemědělského školství v provincii Bié (2009–2011), gestor ČRA
- Trilaterální projekt: Cleaning up of Cuemba (2010–2011)

V dálnější minulosti spolupráce probíhala na základě dohody o vědeckotechnické spolupráci pod dohledem zvláštní Československo-angolské smíšené komise pro vědeckotechnickou spolupráci. Detailnější podmínky, např. pro vysílání československých expertů do Angoly, definovaly dílčí protokoly. Spolupráce se rozvíjela v oblasti papírnictví, zpracování dřeva, textilního, kožedělného a obuvnického průmyslu, v oblasti lesnictví a energetiky (v provinciích Benguela, Huambo, Bié a Moxico – rozvodné sítě a budování malých vodních elektráren).

Od roku 2015 byl podpořen první MLP až v roce 2019 a rozvojová pomoc směřovala na projekt angolské pobočky **Člověka v tísni (PIN)** ke zlepšení **přístupu k pitné vodě a na výuku základních hygienických návyků pro obyvatele místních komunit v provincii Bié**. Provincie Bié patřila mezi hlavní oblasti, kam dříve směřovala česká rozvojová pomoc, protože patřila mezi provincie s největšími negativními dopady z občanské války. Projekt PIN probíhal od března do října 2019 a byla podpořena výstavba studní s ruční pumpou, latrín a byla realizována školení pro předání základních hygienických návyků.

Vedle MLP byly realizovány **projekty B2B spolupráce ČRA** a v roce 2018 byla podpořena společnost **AGRICO**, která v Angole chtěla najít obchodního partnera pro výstavbu drůbežích a prasečích farem.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)

5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Příležitosti pro český export

☐ **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Jednou z prioritních oblastí pro rozvoj Angoly je právě těžební průmysl s cílem podpořit a přilákat zahraniční investory do těžby dalších nerostných surovin vedle ropy a zemního plynu. Během posledních let probíhala oficiálně jen těžba ropy, zemního plynu, diamantů a stavebních kamenů (mramoru, žuly, vápence a křemence). Angola však má obrovské naleziště dalších nerostných surovin, kam patří měď, kobalt, zlato, mangan, draslík, hořčík, ametyst, fosfáty, uran, bauxit, železo, zirkon a další. V roce 2018 a 2019 začala oficiální těžba zlata, železa a i jejich vývoz do zahraničí a rozšířila se těžba stávajících hornin. Koncesionářskou společností v těžbě nerostných surovin je Ferrangol, který ve spolupráci zejména se zahraničními investory rozvíjí dané projekty a také poptává těžební techniku. Pro těžbu diamantů se pak jedná o koncesionáře Ediamu a v ropném průmyslu pak figuruje instituce ANPG. Mezi hlavní zahraniční investory v těžbě ropy patří British Petroleum (BP), Chevron, ENI, ExxonMobil, Vaalco, Pluspetrol, Repsola Total. Jedinou angolskou společností, která těží ropu, je Somoil. České podniky se mohou účastnit výběrových řízení uvedených mezinárodních společností či koncesionářských angolských firem a dodat širokou škálu těžební techniky.

☐ **Energetický průmysl**

Angolská vláda má za cíl v rámci svého plánu na podporu energetiky „Angola Energia 2025“ zdvojnásobit přístup k elektřině do roku 2025. V plánu je zvýšení kapacity výroby elektrické energie včetně využití obnovitelných zdrojů energie a dále rozšíření, zlepšení propojení a celkově vylepšení rozvodné elektrické sítě. V Angole mají největší podíl na výrobě elektřiny vodní elektrárny (80 %) a zbytek je rozdělen mezi tepelné elektrárny a na elektrárnu s kombinovaným cyklem, která vstoupila plně do provozu v roce 2019. Provozovatelem elektráren je státní instituce PRODEL – Empresa de Produção de Electricidade. České podniky mohou nabídnout turbíny, elektrické vybavení elektráren a další techniku či kompletní dodání elektráren na klíč přes výběrová řízení PRODEL a angolské ministerstvo vody a energetiky.

☐ **Obranný průmysl**

Angola má zájem budovat vlastní obranný a bezpečnostní průmysl a hledá výrobní společnosti, které by ji pomohly tento záměr uskutečnit formou společných podniků. Zejména ji zajímá výroba nábojů a dále výstavba středisek pro základní opravu vojenské techniky. Vedle toho poptává generální opravu staré sovětské techniky (letadla, tanky), cvičné letouny a drobnější vojenskou techniku. Angola patřila mezi země s největšími výdaji na obranný průmysl, což se s krizí změnilo a výdaje omezuje.

☐ **Plasty a gumárenský průmysl**

V souvislosti se zájmem o rozvoj mnoha průmyslových odvětví a potřebou zajistit nákladní dopravu se projevuje zvýšená poptávka po pneumatikách pro nákladní vozidla, zemědělská vozidla a vozidla na speciální účely. Z pohledu plastů se v Angole objevuje hned několik angolských i zahraničních firem, které v místě vyrábí plastové produkty v návaznosti

na rychle se rozvíjející nápojový průmysl a další ekonomické aktivity, plastové potrubí, trubky pro stavebnictví a matrace různých vlastností.

▣ Strojírenský průmysl

Angola vykazuje zvýšenou poptávku po strojích a vybavení zahrnující obráběcí stroje, tvářecí stroje, výrobní a automatizovaní linky pro svůj rozvíjející se průmysl, kam patří výroba stavebních materiálů, metalurgie, výroba plastů, kabelů, chemický průmysl, zpracování dřeva a textilní průmysl. Vedle dodání daných technologií mají angolské podniky zájem o předání know-how a technologických znalostí. Dříve české podniky měly zaručený odbyt v dodání ocelových trubek a dalších ocelových produktů, nicméně to se omezilo s rozvojem oceláren v Angole od roku 2015.

▣ Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Sektor zdravotnictví je také potenciální oblastí pro odbyt českých produktů a to, pokud jde o zdravotnické vybavení, nástroje, tak i léky. Zlepšení zdravotní péče a její kvality patří mezi hlavní priority angolského prezidenta, a proto se také v této oblasti začíná významně investovat. Aktuální stav a kvalita zdravotnických zařízení je na nízké úrovni a to včetně těch nejdražších nemocnic hlavního města. V Angole jsou tři typy nemocnic a mezi nejrozšířenější patří běžné veřejné nemocnice, které jsou poddimenzované, nemají dostatečnou kapacitu, dostatek lékařů a tím pádem neposkytují kvalitní zdravotní péči. Dalším typem jsou soukromé nemocnice, které však nemají takový úspěch mezi Angolany. Nejlepšími nemocnicemi a současně také nejdražšími jsou veřejné nemocnice vlastněné státními podniky, které poskytují vyšší kvalitu a lepší podmínky, nicméně pro většinu angolského obyvatelstva jsou zcela nedosažitelné. Nejvhodnější formou vstupu českých podniků na angolský trh je přes spolehlivého místního distributora či založením svého zastoupení v Angole, jehož zástupce se bude starat o odbyt a servis.

▣ Zemědělský a potravinářský průmysl

Rozvoj zemědělství a potravinářství představuje hlavní prioritu vlády prezidenta João Lourença. Cílem je rozvinout v podstatě všechny oblasti zemědělské činnosti a zpracovatelského průmyslu, aby se Angola stala méně závislou na dovozu potravin ze zahraničí. V posledních dvou letech se jí podařil významný pokrok v této oblasti a angolské produkty získávají na oblibě a roste jejich škála. Angolská vláda se také snaží omezovat vysokými cly dovoz potravin a nápojů, které se v zemi již vyrábí. Naopak nižšími cly či zcela nulovými se snaží podpořit dovoz zemědělské techniky, traktorů, strojů a různého vybavení, aby se podpořila místní výroba. Hlavní investiční a obchodní příležitosti jsou v pěstování a zpracování tropického ovoce; dodání traktorů a příslušenství, zemědělských strojů a vybavení; dodání hnojiv či výroba organických hnojiv; produkce semen pro následný prodej; pěstování kukuřice, obilí (s pěstováním obilí se v Angole teprve bude začínat), manioku, cukrové třtiny, sóji, rýže a kávy; zpracování kukuřice na mouku, výroba palmového a sójového oleje; dodání náčiní na skladování a uchování úrody; dodání techniky pro kácení a zpracování dřeva; dodání krmných směsí či jejich výroba v místě; živočišná výroba a navazující zpracování mléka, sýrů a dalších mléčných produktů, zpracování masa, výroba uzenin; chov kuřat na maso a slepic na vajíčka.

Perspektivní obor	Konkrétní příležitosti

Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8408 – Motory pístové, vznětové, s vnitřním spalováním
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8428 – Ostatní zdvihací, manipulační, nakládací nebo vykládací stroje (např. výtahy, eskalátory, dopravníky, teleferice)
	HS 8429 – Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem
	HS 8430 – Ostatní hnací, třídící, nivelační, škrabací, hloubicí, podbíjecí, zhutňovací, těžební nebo vyvrtávací stroje, pro půdu, nerosty nebo rudy; stíhače a piloty; sněhové pluhy a sněhové frézy
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
Energetický průmysl	HS 8402 – Parní kotle zvané „na přehřátou vodu“
	HS 8406 – Parní turbíny
	HS 8410 – Vodní turbíny, kola a jejich regulátory
	HS 8502 – Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče
	HS 8503 – Části a součásti motorů, elektr. generátorů, soustrojí, apod.
	HS 8504 – Elektrické transformátory, statické měniče a indukory
	HS 8507 – Elektrické akumulátory, včetně separátorů

Obranný průmysl	HS 8802 – Ostatní letadla (např. vrtulníky, letouny), kosmické lodě
	HS 9301 – Vojenské zbraně, jiné než revolvery, pistole a zbraně čísla 9307
	HS 9303 – Ostatní střelné zbraně ap. zařízení využívající ke střelbě výbušné náplně
	HS 9304 – Ost. zbraně, kromě zbraní čísla 9313
	HS 9305 – Části, součásti a příslušenství výrobků čísel 9301 až 9304
	HS 9306 – Bomby, granáty, torpéda, miny, ap. válečné střelivo a jejich části; náboje ap.
Plasty a gumárenský průmysl	HS 4011 – Nové pneumatiky z kaučuku
Strojírenský průmysl	HS 4202 – Lodní kufry, cestovní kufry, kufříky, školní brašny, pouzdra, vaky ap.
	HS 8212 – Břitvy, holicí strojky a holicí čepelky
	HS 8459 – Obráběcí stroje pro vrtání, vyvrtávání, frézování ap., ne soustruhy
	HS 8460 – Obráběcí stroje pro odstraňování ostřin, k broušení, honování aj. konečnou úpravu kovů
Strojírenský průmysl	HS 8462 – Tvářecí stroje na opracování kovů, buchary, lisy ap.
	HS 8471 – Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.
	HS 8479 – Stroje a mechanická zařízení s vlastní individuální funkcí, jinde neuvedené
	HS 8502 – Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče
	HS 8517 – Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat

Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 – Léky neodměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 3004 – Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 9402 – Lékařský, chirurgický, zubolékařský nebo zvěrolékařský nábytek
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1107 – Slad, též pražený
	HS 1210 – Chmelové šišťice, čerstvé, sušené ap.; lupulin
	HS 8413 – Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
	HS 8418 – Chladničky, mrazničky aj. chladicí, mrazicí zařízení, čerpadla tepelná
	HS 8432 – Stroje a přístroje pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví ap.
	HS 8433 – Žací nebo mláticí stroje, sekačky na trávu ap.
	HS 8436 – Ost. stroje pro zemědělství, lesnictví, včelařství ap., umělé líhně
	HS 8438 – Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 8701 – Traktory a tahače

Příležitosti pro rozvojovou spolupráci

Kategorie vyspělosti země: LDC

Angola se aktuálně nachází ve složitém období, kdy se jí stále nedaří zvítězit nad devizovou krizí a postupně sílí sociální tlaky z důvodu růstu chudoby. Angolský prezident při svém nástupu do funkce v roce 2017 slíbil mnoho změn, aby dostal

zadluženou, zkorumpovanou a na ropě závislou ekonomiku do nové formy. Na období 2018-2022 byla přijata strategie Angoly v Národním rozvojovém plánu (PDN), který vychází z dlouhodobé strategie Angola 2025. PDN 2018-2022 zahrnuje 6 strategických cílů: a) lidský rozvoj a blahobyt, b) udržitelný a inkluzivní ekonomický růst, c) rozvoj infrastruktury, d) upevnění míru, posílení demokratického a právního státu, řádná správa věcí veřejných, reforma státu a decentralizace, e) harmonický rozvoj teritoria, f) zaručení územní stability a integrity a posílení její úlohy v mezinárodním a regionálním měřítku. Jednotlivé cíle v sobě integrují i sektorové strategie.

☐ Školství a zdravotnictví

Lidský rozvoj a blahobyt je hlavní prioritou angolské vlády a v rámci této priority se angolská vláda zaměřuje zejména na zlepšení kvality a dostupnosti veřejného školství a zdravotnictví. Podle ukazatele lidského rozvoje (Human Development Index) se Angola se umísťuje na 149. pozici ze 189 zemí světa a nachází se lehce nad průměr ostatních zemí subsaharské Afriky. Angola má poměrně kvalitní soukromé školy a nemocniční zařízení, které jsou však nedostupné většině angolského obyvatelstva. Státní školy i zdravotnická zařízení bojují s nedostatkem kvalitního personálu, nemají kvalitní techniku a mají nedostatečný rozpočet. Angola v rámci svého plánu navrhla postupné zvýšení výdajů ze sociálního rozpočtu na školství z 12,4 % na 20 % a na zdravotnictví z 8,5 % na 15 %. Příležitostmi pro české společnosti může být zapojení do některých projektů na vybavení nemocnic a na budování nových škol.

☐ Sektor zemědělství

V souvislosti s cílem dosáhnout udržitelný a inkluzivní ekonomický růst se Angola snaží diverzifikovat svou ekonomiku a omezit dovozy zejména potravin, na kterých je stále závislá. Zemědělský sektor skýtá velký potenciál pro investory, neboť je stále pouze 8 % zemědělské půdy skutečně obděláváno. Zavedení nových výrobních a zpracovatelských technologií umožní Angole samostatnou zemědělskou produkci. České firmy se mohou zapojit do projektů na školení a předání svých zkušeností v zemědělské činnosti napříč mnoha obory a následně na to navázat dodávkou zemědělských technologií. Právě praktické dovednosti a znalosti angolským podnikům chybí a omezují je v jejich rozvoji.

☐ Vodohospodářství a sanitace

Angola má obrovské zásoby vody a umísťuje se na 2. místě v Africe po Demokratické republice Kongo. Povrchová voda je však znečištěná a řešením jsou buď technologie na čištění povrchové vody anebo výstavba hlubinných vrtů a studní. Vedle toho kanalizace je zavedena jen ve větších městech a pomoc je vítána nejen s její údržbou, ale i s jejím rozšířením na další oblasti.

5.2 Kalendář akcí

Nejvýznamnějším veletrhem v zemi a potažmo v celém regionu je mezinárodní všeobecný veletrh **FILDA**, který se koná každoročně v červenci. Akce je pod záštitou Ministerstva ekonomie a plánování Angoly a pravidelně se účastní více než 500 vystavovatelů z Angoly a další dvacítky zemí (kromě sousedů Angoly a samozřejmě Portugalska a Brazílie, které mají své vlastní pavilony, bývají z evropských zemí tradičně přítomny Španělsko, Itálie, Francie, SRN, ale i např. Rakousko a Rumunsko a nově i Polsko a Maďarsko). V roce 2020 se veletrh uskutečnil **od 14. do 18. 7. ve speciální ekonomické zóně Luanda-Bengo (ZEELB)**. Realizátorem veletrhu je angolská společnost Eventos Arena. Podrobné informace lze nalézt na webových stránkách: www.filda.co.ao či na emailu: geral@eventosarena.co.ao, geral@filda.co.ao.

V souvislosti s šířením corona viru byl zrušen veletrh **Expo Namibe a FIMMA**.

V Angole se dále koná hned několika dalších veletrhů a výstav:

- 25. - 28. 3. 2020 **EXPO NAMIBE** - 1. ročník veletrhu, který představí potenciál regionu a možnosti pro podnikání. Veletrh je spojen s oslavami moře - Festas do Mar.
- 29. 4. - 2. 5. 2020 **FIMMA** - 2. ročník veletrhu zaměřeného na dřevařský průmysl a na nábytek, který se uskuteční na Baía de Luanda.
- 13. - 16. 5. 2020 **ALIMENTÍCIA Angola** - 7. ročník veletrhu EXPOSICAO INTERNACIONAL DE ALIMENTACAO, BEBIDAS, HOTELERIA, RESTAURACAO E FRANCHISING - mezinárodní veletrh potravinářství, nápojového průmyslu, hotelnictví, restaurací a franchisingu v Luandě na Baía de Luanda. Organizátorem je společnost EVENTOS ARENA.
- 27. - 30. 5. 2020 **FIB - FEIRA INTERNACIONAL DE BENGUELA** - 10. ročník mezinárodního veletrhu provincie Benguela, který se uskuteční na Estádio de Ombaka. Organizátorem je EVENTOS ARENA ve spolupráci s provinční vládou Benguely.
- 5. - 8. 6. 2020 **AMBIENTE ANGOLA 2020** - 7. ročník veletrhu Feira Internacional de Tecnologias Ambientais - mezinárodní veletrh technologií životního prostředí, který se uskuteční na Baía de Luanda. Má za cíl podpořit kruhovou, zelenou a modrou ekonomiku a týká se sektorů vodohospodářství a energetiky, průmyslu, městského plánování a stavebnictví, ropného průmyslu, těžebního průmyslu, obchodu, zemědělství a lesnictví. Veletrh se uskuteční ve spolupráci s Ministerstvem kultury, turistiky a životního prostředí Angoly.
- 14. - 18. 7. 2020 **FILDA 2020** - 36. ročník mezinárodního všeobecného veletrhu FILDA ve speciální ekonomické zóně Luanda-Bengo, organizátor EVENTOS ARENA ve spolupráci s Ministerstvem ekonomie a plánování.
- 14. - 17. 10. 2020 **Cidade de empreendedor** - 2. ročník výstavy zaměřená na podnikání, která se uskuteční na Baía de Luanda.
- 23. - 26. 10. 2020 **EXPO INDÚSTRIA 2020** - 5. ročník výstavy průmyslu a současně i **PROJECTA - 17. ročník veletrh stavebnictví** ve speciální ekonomické zóně Luanda-Bengo, organizátor EVENTOS ARENA ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu Angoly.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Vstup na angolský trh se liší v závislosti na podobě nabízeného produktu či řešení. Obecně pro vstup rychloobrátkového zboží, strojů a vybavení je nezbytné mít v Angole svého distributora, který bude mít v místě zázemí, sklad, servisní středisko a bude kdykoliv k dispozici pro zákazníky. Kontakt s angolskými odběrateli probíhá osobně a nikoliv na dálku. Na první kontakt přes email či telefon potenciální partneři v Angole nereagují a nemají důvěru. K získání důvěry je potřeba osobního jednání a i pomoc ze strany státních institucí. Při kontaktu se státními institucemi je potřeba počítat s vysokou mírou byrokracie a sepsáním oficiálního dopisu s konkrétní žádostí, na který navazuje osobní jednání v Angole (nikoliv jednání po emailu či telefonu). Z pohledu dodání technologických celků na klíč se doporučuje využít služeb některé z konzultačních společností či mít svého zástupce na místě, který by aktivně vyhledával možné poptávky a tendry angolských a zahraničních firem či státních institucí. Osobní přítomnost daného zástupce či konzultační společnosti je důležitá zejména k navázání kontaktů a zajištění efektivnosti a pomoci s administrací a řízením projektu. Angolské společnosti také projevují zájem o vytvoření společných podniků (joint-venture) se zahraničními firmami, které by jim podaly nezbytné know-how, vybavení a také financování pro jejich projekt.

Důležité je nezanedbat důkladné prověření partnera, pokud na něj již nejsou jiné reference. Pokud dojde k prvnímu oslovení ze strany angolské společnosti je potřeba si vyžádat její registrační číslo (nejlépe scan oficiálního dokumentu - tzv. Diário da República - kde jsou uvedené informace o registrované společnosti) a licenci k obchodním aktivitám v Angole (tzv. Alvará Comercial vystavená Ministerstvem obchodu Angoly). Uvedené dokumenty je následně možné si nechat ověřit přes Velvyslanectví ČR v Pretorii, které má Angolu na starosti. V Angole nejsou žádné veřejné obchodní rejstříky k dispozici a často ani angolské společnosti nemají webové stránky. K prověření finanční stability společnosti či dalších konkrétních parametrů pak slouží služby za úplatu poskytované např. Angolskou podnikatelskou konfederací (Confederação Empresarial de Angola - CEA).

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Poslední verze **angolského celního sazebníku** vstoupila v platnost v srpnu 2018 a byla sladěna s pravidly Mezinárodní celní organizace, aby pomohla k větší diverzifikaci angolské ekonomiky a k rozvoji národního výrobního sektoru. Vedle toho byla přijata nová pravidla ke zjednodušení administrativy spojené s dovozem a vývozem a ke zrychlení procedur v přístavech a na letištích v Angole. Celní sazebník zahrnuje 2 261 sazeb a při poslední aktualizaci bylo 100 zvýšeno a 400 sníženo. Hlavními změnami bylo zvýšení celních sazeb pro produkty, které se již v Angole vyrábějí - **základní potraviny, zelenina, alkoholické a nealkoholické nápoje, minerální vody, hovězí a kozí maso**. Zvýhodněný pak byl například

dovoz léků, učebnic a součástek pro automobilový průmysl, který začíná přinášet investice do země. Z pohledu vývozního cla bylo zavedeno **5 % na nezpracované nerostné suroviny, 20 % na produkty nevyrobené v Angole a vývoz služeb snížen na 0,5%**. Mezi **zakázané vývozy pak byly zařazeny kmeny stromů a speciální vývozní režim se pak týká produktů kulturního dědictví**. Z pohledu dovozu jsou speciální podmínky aplikované na dovoz cementu a nových chemických směsí. Celní sazby se pak celkově pohybují od 2 % do 50 %.

Přehled k celním sazbám pro vývoz do Angoly poskytuje **databáze Evropské komise**, kde je možné najít i více podrobností k vývozu pod jednotlivými HS kódy produktů: [Market Access Database](#). Vedle toho angolské ministerstvo financí prostřednictvím své Celní a daňové správy - [Administração Geral Tributária \(AGT\)](#) poskytuje informace k výši cel, online simulátor je však aktuálně nedostupný.

Pro dovoz produktů do Angoly je potřeba, aby místní dovozní společnost měla **obchodní licenci od Ministerstva průmyslu a obchodu Angoly**, která se nazývá **Alvará Comercial** a dále **dovozní licenci**, která se vydává na každý dovoz zvlášť. Certifikace EU jsou v Angole většinou angolskými úřady uznávány. Pro dovoz zboží přes přístavy v Angole (nejvýznamnější a největší je přístav v Luandě - Porto de Luanda) je nezbytné využít služeb zkušeného místního či zahraničního speditéra, který zajistí veškeré náležitosti spojené s nákládáním zboží (přes proclení, vyřízení nezbytných dokumentů až po případné uskladnění apod.).

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Realizaci investic včetně zřízení pobočky, obchodního zastoupení a joint-venture s místním angolským partnerem upravuje [investiční zákon č. 10/18 z 26. června 2018](#) (detaily viz kapitola 2.6.). Vedle toho k tomuto účelu také slouží agentura na podporu vývozu a investic [AIPEX](#), která podle individuálních přání firem poskytne konkrétní návod a svou podporu. Agenturu AIPEX lze zkontaktovat prostřednictvím Velvyslanectví ČR v Pretorii.

Pro zřízení podniku v Angole již není vyžadováno, aby angolští státní příslušníci měli povinný minimální podíl 35 % na základním kapitálu společnosti.

Typy společností:

- **Sociedade por Quotas**: společnost složená ze dvou či více partnerů, jejichž kapitál je dělen kvótami.
- **Sociedade Anónima - akciová společnost**: základní kapitál společnosti je rozdělen na akcie, které lze volně obchodovat bez veřejné listiny.
- **Sociedade em nome colectivo - společnost s ručením omezeným**: nejrozšířenější typ společnosti
- **Empresa em nome individual** - jedná se o fyzickou osobu, která se rozhodla podnikat bez dalších společníků
- **Sociedade unipessoal por quotas**: společnost, v níž celý kapitál, který je rozdělován prostřednictvím kvót, drží jediná osoba (fyzická či právnická osoba).

Kroky k založení společnosti

1) **Zvolení jména společnosti a jejího ověření** - název společnosti musí být ověřen v Guiché Único da Empresa (nebo v Balcão Único do Empreendedor). Po vytvoření názvu společnosti se uděluje Osvědčení o přípustnosti (Certificado de Admissibilidade). Tento dokument vyhrazuje právo na užívání názvu společnosti po dobu 180 dní, než dojde k samotné registraci názvu.

2) **Platba registračního poplatku** - platba probíhá přes Guiché Único da Empresa a cena se různí podle typu společnosti, pohybuje přibližně ve výši 12 000 kwanza (asi 22 USD - směnný kurz se stále mění, je potřeba přepočítat podle aktuálního

kurzu k danému dni). Tato částka v sobě zahrnuje i poplatek na publikaci společnosti v oficiálním dokumentu - Gazette.

3) Vyřízení nezbytných dokumentů:

- NIF (české DIČ): je daňové číslo používané v Angole k jednoznačné identifikaci účetní jednotky při finančních transakcích a platbách daní. Žádost se podává na Direcção Nacional dos Impostos.

- Stanovy společnosti: hlavní dokument společnosti, který představuje sociální pakt mezi partnery společnosti a reguluje vše nezbytné. Je potřeba je notářsky ověřit.

4) **Samotná registrace společnosti** - v této fázi je potřeba připravit veškeré dokumenty, které slouží k registraci společnosti u Guiché Único da Empresa.

Mezi tyto dokumenty patří:

- dokumenty totožnosti společníků/akcionářů/podnikatele;
- originál osvědčení o přípustnosti názvu podniku a 2 kopie;
- 3x kopie potvrzení o udělení NIF (české DIČ);
- 4x stanovy společnosti;
- doklad o zaplacení registrace

Po úspěšné registraci společnost obdrží **obchodní certifikát (Certidão Comercial)**.

5) **Vyřízení obchodní licence - Alvará Comercial** - o obchodní licenci se žádá na angolském ministerstvu průmyslu a obchodu přes tzv. Guiché Único. Jedná se o právní dokument, který platí na území státu Angoly a opravňuje vykonávat obchodní činnost a poskytovat obchodní služby.

Pro vyřízení této obchodní licence je nezbytné:

- originál obchodního certifikátu
- dokumenty totožnosti společníků/akcionářů/podnikatele
- doklad o zaplacení poplatků za licenci (cena se pohybuje od 10 000 - 350 000 kwanzas (přibližně 19-636 USD))

Po předložení veškeré dokumentace angolské ministerstvo průmyslu a obchodu zašle přihlašovací údaje do elektronického systému [SILAC](#), ve kterém je potřeba vyplnit a zaslat nezbytnou dokumentaci. Následně ministerstvo zašle emailem oznámení k vyzvednutí obchodní licence. Celý proces může trvat 15-45 dní.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

V současné moderní době se nabízí mnoho cest, jak nejlépe připravit reklamní kampaň, která nebude příliš nákladná. Je možné využít reklamy prostřednictvím facebooku, instagramu či youtube. Vedle toho tradiční forma reklamy prostřednictvím televize, rozhlasu, billboardu, časopisu či novin je také stále žádoucí formou propagace produktu či služby. Hlavní televizní stanicí je veřejnoprávní **TPA**, která má největší sledovanost a tedy i největší dosah. Vedle televize je možné uplatnit reklamu v místním tisku, který má dosah v rámci velkých i menších angolských měst a není tak závislý na elektrické energii, která je v zemi zatím nedostatečně distribuována.

Nejvýznamnějším veletrhem v zemi a potažmo v celém regionu je mezinárodní veletrh **FILDA** v Luandě, který se koná každoročně v červenci. Akce se pravidelně účastní více než 500 vystavovatelů z Angoly a další dvacítky zemí (kromě sousedů Angoly a samozřejmě Portugalska a Brazílie, které mají své vlastní pavilony, bývají z evropských zemí tradičně přítomny Španělsko, Itálie, Francie, SRN, ale i např. Rakousko a Rumunsko). Termín uskutečnění pro rok 2020 je **od 14. do 18. 7. ve Speciální ekonomické zóně Luanda-Bengo**. Veletrh spadá pod Ministerstvo ekonomie a plánování Angoly a je realizován společností Arena Eventos.

V Luandě se dále koná i několik specializovaných veletrhů: průmyslový veletrh **Expo Indústria** společně se stavebním veletrhem **Projekta** (říjen), potravinářský **Expo Alimentícia** (květen), veletrh k technologiím životního prostředí **AMBIENTE Angola** (červen), veletrhy v jednotlivých provinciích - např. **Mezinárodní všeobecný veletrh v Benguele** (květen) a další. Konkrétní termíny všech veletrhů na rok 2020 lze nalézt v páté kapitole: Kalendář akcí.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Angola má základní právní ochranu práv duševního vlastnictví. Národní shromáždění Angoly přijalo v srpnu 2005 na ochranu průmyslového duševního vlastnictví Pařížskou úmluvu. Ministerstvo průmyslu Angoly spravuje práva k duševnímu vlastnictví – ochranné známky, patenty a užité vzory na základě zákona o průmyslovém vlastnictví č. 3/92. Ministerstvo kultury reguluje autorská práva, literární a umělecká práva na základě autorského zákona č. 4/90.

Angola je členem Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO). Pověřenou institucí je Institut práv průmyslového vlastnictví – **Angolan Industrial Property Institute (IAPI)**. Zákonná úprava v oblasti duševního vlastnictví prochází v Angole revizí, aby byla více v souladu s mezinárodní úpravou. Očekává se tedy v nejbližší době nový zákon o průmyslovém vlastnictví, který připravuje IAPI.

6.6 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou publikovány zásadně jen ve státních novinách [Jornal de Angola](#) (je možné si předplatit možnost zhlédnutí novin v elektronické podobě) a v **regionálních denících a věstnících**. Jsou tam uváděny i tendry zahraničních společností s působností v Angole.

V Angole zatím **neexistuje elektronický systém zadávání veřejných zakázek**, a proto je potřeba při zájmu o účast využít služeb některé z konzultačních společností či mít svého zástupce přímo v Angole. S veřejnými zakázkami je spojeno velké množství administrativních úkonů, předložení dokumentace v portugalské a často i bankovní záruky vystavené angolskými bankami v místní měně kwanza. Reakce na veřejné zakázky je často vyžadována písemně dopisem doručeným na místo předkladatele a nikoliv jen zasláním emailu.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

V Angole platí ještě více než kdekoli jinde, že obchodním sporům je třeba předcházet. Soudnictví stále nemá dostatečnou kapacitu, je pomalé, nevykonné a není stále zcela zaručena nezávislost soudních řízení. V porovnání s ostatními zeměmi subsaharské Afriky je Angola pod jejich průměrem a to z pohledu jak času, tak i nákladů.

V Angole není určený soud pro řešení obchodních sporů, tyto spory řeší většinou provinční soud, např. provinční soud

Luandy. Veškerá administrativa probíhá manuálně a není možné zaslat elektronicky dokument či zaplatit přes elektronický systém. Vše probíhá fyzicky a manuálně.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Úřední jazyk: portugalština

Domorodé jazyky: nejrozšířenějšími jsou umbundu, kimbundu, kikongo, chokwe, ovambo, fiote a některé další bantuské jazyky

Státní svátky:

- 1. leden – Nový rok
- 4. leden – Den mučedníků koloniálního útlaku (masakr zemědělců v lokalitě Baixa de Cassanje v roce 1961)
- 25. leden – výročí založení hlavního města Luandy v roce 1576 (pouze v hlavním městě)
- 4. únor – Den zahájení národně osvobozenického boje v roce 1961
- únor – Karneval (pohyblivý svátek)
- 8. březen – Mezinárodní den žen
- duben – Velikonoční pátek (pohyblivý svátek)
- 1. květen – Svátek práce
- 25. květen – Den Afriky
- 1. červen – Mezinárodní den dětí
- 17. září – Den zakladatele státu a národního hrdiny, prvního prezidenta Agostinha Neta (výročí narození; 1922–1979)
- 2. listopad – Památka zesnulých
- 11. listopad – Vyhlášení nezávislosti r. 1975 (hlavní státní svátek)
- 25. prosinec – Vánoční svátek

Případně-li státní svátek na den pracovního klidu, překládá se čerpání pracovního volna na nejbližší pracovní den.

Prodejní doba:

- pondělí až pátek 8:00–18:00, nákupní centra do 19:00 (většina obchodů a některá nákupní centra mají polední přestávku)
- sobota 8:00–12:30, nákupní centra do 18:00
- neděle 9:00–13:00 (pouze nákupní centra)

Otevírací doba bank:

- pondělí až pátek 8:00–15:00
- sobota 8:00–12:30

Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Ve zvyklostech a způsobu jednání je stále patrný portugalský vliv, tj. dlouhý oběd, bohatý noční život i vysoký stupeň formálnosti při jednáních. Angolská byrokracie je sice v zásadě funkční, ale rozhodovací procesy jsou velmi zdlouhavé a jsou provázeny korupcí či zájmy vlivných skupin. Angolané jsou velice hrdým národem a jejich projev může být pokládán za aroganci.

Obchodní zvyklosti: Zvyklosti a zákonitosti obchodních jednání jsou v Angole od evropských poměrů dramaticky odlišné

a pouze jejich alespoň částečné zvládnutí či tolerování může vést k prosazení se na místním trhu. Angola prošla ve své historii velmi složitým vývojem. Po staletí trvající koloniální nadvládu vystřídala bezprostředně občanská válka a její důsledky se promítají, a ještě dlouho budou promítat, do všech oblastí života. Je nezbytné si být stávajících rizik a odlišností vědom, neboť toto povědomí je jedním z hlavních předpokladů úspěšného prosazování obchodních zájmů v teritoriu. Angolané drtivou většinu skutků, které se Evropanovi mohou jevit jako neseriózní, nekonají úmyslně, popř. je takto nevnímají. Jedná se o kombinaci nedostatečného vzdělání, absence zkušeností či válečného dědictví a kulturně podmíněného flexibilnějšího přístupu k faktoru času. Z toho plyne, že je sice nutné být dochvilný, avšak od angolského protějšku dochvilnost spíše neočekávat.

Obchodní jednání: Nutno konstatovat, že obchodní etika v zemi není souměřitelná s evropskými standardy. Výjimky v podobě některých vzdělaných vysokých státních úředníků či podnikatelů toto pravidlo pouze potvrzují. Je to důsledek desítky let trvající války, během které nepředstavitelně složité životní podmínky, zúžené často na holý boj o přežití, způsobily vypěstování návyku využít v maximální možné míře momentální situaci, bez ohledu na budoucí vývoj či partnery, natož pak etiku. Přístup k obchodním závazkům se postupně lepšuje v návaznosti na pokroky ve fungování soudnictví včetně obchodního.

Při snaze dosáhnout **uzavření obchodu** je třeba se připravit na to, že angolský subjekt v podstatě nezná kompromisní řešení. Asertivně se snaží prosadit svoji variantu a pokud se mu to nepodaří, bude hledat jiného partnera. Uvažuje přitom intuitivně. Na etiketu, která však s kvalitou a etikou jednání většinou vůbec nekoresponduje, je však poměrně překvapivě kladen velký důraz. Jediným univerzálním jednacím jazykem je portugálština, i když stále častěji lze při jednání se vzdělanějšími partnery použít francouzštinu či angličtinu (a díky své podobnosti s portugálštinou pak také španělštinu). Většina jednání je vedena od 9–12 a od 15–18 hodin. Vzhledem k vysokým teplotám, vánočnímu období i hlavním prázdninám nejsou vhodnými jednacími měsíci prosinec a leden. Vizitky, pokud je ovšem nositel má k dispozici, mají standardní úpravu. Dary se předávají pouze výjimečně na nejvyšších úrovních, daleko běžnější je pozvání na oběd či večeři do restaurace.

Pracovní návyky: Postoj k práci, motivace i loajalita k podniku jsou přímo úměrné odměňování. Další stimuly, jako možnost seberealizace, možnost zvýšení vzdělání, společenská prestiž apod., jsou až na druhém místě. Je to dáno tím, že Angola je země s velmi vysokými životními náklady a v podstatě bez sociálního zachytňovacího systému. Za peníze lze v zemi pořídit téměř všechno, bez nich téměř nic. Podniková kultura je významně vyšší v zahraničních firmách zaměstnávajících místní pracovníky či v joint ventures, kde se promítá zahraniční vliv, než v ryze angolských podnicích. I v nich má však jistou noblesu alespoň ředitel, v některých případech i širší vedení. Úroveň středních a nižších kádrů je mnohdy špatná. Pracovní doba ve státních institucích je nepřetržitá od 8 do 15 hodin, v soukromém sektoru od 8 do 12 hodin a po polední přestávce od 14 do 18 hodin.

Vztahy mezi lidmi: Největší význam má ve vztazích mezi lidmi rodina. Přirozená je úcta ke starším. V jistých kruzích je neméně důležité bohatství, kterému odpovídá i společenské postavení. Až na malé výjimky neexistují společensky významní lidé, kteří by byli chudí, a naopak. Příbuzenské vztahy mají velký vliv při rozdělování zakázek apod., naproti tomu pohlaví vliv na obchod nemá. Vztahy podřízeného a nadřízeného jsou velmi respektovány. Angolské firmy jsou značně hierarchizované. Význam osobních styků je v zemi důležitý zcela jedinečným způsobem.

Hodnoty a normy: V žebříčku hodnot je na prvním místě rodina a zdraví, poté finanční záležitosti a až na dalších místech zaměstnání, volný čas a kvalita života. Chápání pojmů čestnost, morálka, dobré mravy apod. je v zemi s rozbujelou korupcí na všech úrovních problémem.

Význam času: Dochvilnost je v Angole spíše výjimkou, velké zpoždění, ale i dostavení se o hodinu předem, není ničím výjimečným, stejně jako nedostavení se na smlouvanou schůzku bez udání důvodu. Je vhodné schůzku sjednat ve značném předstihu, i několik týdnů předem, a telefonicky ověřit její platnost den před jednáním. Angolští aktéři se při obchodních

jednáních zaměřují jednoznačně na přítomnost. Tradice byly v zemi zpřetrhány a budoucnost je pojem často velmi abstraktní. Úvod jednání bývá neformální, často bez představení ostatních nevedoucích členů delegací. Vlastní jednání bývají stručná a věcná, následná realizace uzavřených dohod však již bývá složitá. Český partner je Angolanem vnímán od počátku důvěryhodně, angolský partner na základě nabývaných zkušeností svého českého protějšku důvěryhodnost postupně ztrácí a musí ji pracně obnovovat.

Verbální a neverbální komunikace: Angolané se při jednáních vyjadřují stručně, jasně a věcně, což však nekoresponduje s budoucí realizací toho, co se podaří sjednat. Mimika, gestikulace, způsob vyjádření emocí či projevy souhlasu a nesouhlasu jsou po staletích portugalské nadvlády podobné evropským. Společenská konverzace bývá omezena na několik úvodních seznamovacích vět. První jednání probíhají ve formální atmosféře, až postupem času a pouze někdy dochází k používání křestních jmen. Smysl pro humor spíše ne, než ano.

Interpersonální vzdálenost: Účastníci jednání se v jeho průběhu zpravidla familiárně nedotýkají. Nejčastěji sedí na opačné straně stolu, osobní zóna partnera je výsostně respektována. Výjimkou je samozřejmě podání ruky při pozdravu a loučení a také africký zvyk vyjádření velké důvěry vedením se za ruce, byť se jedná o osoby stejného pohlaví.

Oblékání a vzhled: Angolané přijali evropský formální oděv. Vzhledem k vysokým teplotám je možno však hlavně ve vnitrozemí narazit i na odlehčené tzv. safari obleky či vzdušné, zdobené rozhalené košile. I tyto formy jsou však považovány za formální oděv. V zemi jsou používány výhradně drahé kvalitní značkové oděvy a doplňky včetně velkého množství zlata. Na zevnějšek se obecně velmi dbá.

Jídlo a stolování: Obchodní stolování se odehrává výhradně v restauracích, pozvání na jídlo připravené doma je velkou výjimkou a znamená zvýšení důvěry pořádajícího vůči hostovi. Pozvání do rodiny je však naopak běžné při velkých oslavách a událostech jako svatba, narozeniny či trachtace. V takové situaci se sluší přinést dar (na svatbu rozhodně věcný dar, na narozeniny věcný dar nebo květiny, sladkosti, víno, likér apod.). I když se situace v oblasti gastronomie po skončení občanské války lepší, počet restaurací v zemi je stále omezený, variace jídel rovněž a ceny jsou neúměrně vysoké. Jídlo bývá doprovázeno kvalitními dovozovými víny a likéry, na závěr kávou. Kuřáků je v Angole méně než v ČR. Hostitel se kromě placení do žádné zvláštní role nestylizuje. Nepříliš obvyklé jsou přípitky s proslovy. Vstřícnost hosta ke gastronomickým zvyklostem a místním specialitám není nutná, ale je vítaná. Kuchyně je však spíše mezinárodní než místní, takže nebezpečí nepříjemných situací není veliké. Nábožensky podložené kulinářské zákazy neexistují, na osobní preference je v omezené nabídce malý prostor.

Víra: Je pozitivní, že v zemi neexistuje náboženská nesnášenlivost. Zdaleka nejrozšířenějším náboženstvím je křesťanství (90 % všech věřících; z nich cca 70 % katolíků a 20 % protestantů). Z dob socialistického experimentu však přetrvál rovněž ateismus. Vliv víry na postoje a vztahy lidí je tedy souměřitelný s poměry v ČR, samozřejmě s výjimkou praktikování afrických náboženských kultů (cca 10 % všech věřících).

Angola je zemí kontrastů. Je to země nesmírně bohatých, ale i nepředstavitelně chudých lidí. Země blahobytu i hladomoru. Země úspěšných a dobře postavených, ale i země sirotků, válečných mrzáků a nevléčitelně nemocných. Její potenciál je však v nejširším slova smyslu obrovský a nabízí mnoho příležitostí k ekonomickým aktivitám také pro české subjekty.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Před cestou do Angoly vřele doporučujeme zaregistrovat se v systému [DROZD MZV ČR](https://drozd.mzv.cz).

Víza: pro občany ČR vystavuje [Velvyslanectví Angolské republiky v Berlíně](#) či je možné pro turistická víza využít nově zřízený [elektronický systém SME](#) pro podání žádosti o vízum, který platí od 1. 4. 2018. Doporučuje se však před cestou poradit se zástupci Velvyslanectví Angoly v Berlíně.

Po uzavření Zastupitelského úřadu ČR v Luandě (2010) převzal konzulární působnost v zemi Zastupitelský úřad ČR v Pretorii v Jihoafrické republice.

Od 1. 7. 2010 zastupuje ČR v Angole při vydávání schengenských víz **Portugalsko**. Žadatelé z Angoly se tedy mohou obracet se svými žádostmi o schengenské vízum při cestě do ČR na portugalský konzulát v Luandě, kde je potřeba se objednat přes systém VFS k pohovoru a předání nezbytných dokumentů. Více informací na [stránkách VFS](#).

Hlavními nebezpečími číhajícími na cestovatele v zemi jsou malariční komáři zejména v době horka - listopad-březen (nutný repelent a antimalarika již na letišti v Luandě), obecná kriminalita, nekvalitní síť pozemních komunikací, množství nášlapných min související s válečným dědictvím (v přírodě, mimo velká města).

Vnitrostátní letecká doprava je v Angole hlavním způsobem přepravy osob i materiálu, avšak kvalita a údržba letadel vlastněných některými místními aeroliniemi je pochybná. Nejrozšířenějšími aerolinkami na území Angoly jsou TAAG. TAAG spolupracuje např. i s Emirates Airlines.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Pro možnost zaměstnání českých občanů je potřeba vyřídit pracovní vízum, které se podává na [Velvyslanectví Angoly v Berlíně](#). Vyřízení pracovního povolení pro cizince je však často problematické, protože jsou povinné limity pro zaměstnávání angolských pracovníků. Zaměstnávání cizinců je často spojeno s prokázáním jejich odborných a technických znalostí, aby byl dostatečný důvod pro jejich zaměstnání.

Pomoc s konkrétními požadavky pro zaměstnání občanů ČR při realizaci investic v Angole poskytne [agentura AIPLEX](#).

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

V Angole se nachází 3 typy nemocničních zařízení - soukromé, veřejné v rukou státních podniků a běžné veřejné nemocnice. Obecně využití běžných veřejných nemocnic se nedoporučuje. Další dva typy nemocnic jsou na lepší úrovni, nicméně ceny jsou velmi vysoké.

Nejlepší a nejdražší kliniky jsou veřejné nemocnice v rukou státních podniků - klinika **Girassol**, klinika [Multiperfil](#) a klinika [Sagrada Esperanca](#).

Soukromé nemocnice: [Luanda Medical Center](#), **Medigroup**

Z pohledu kvality i ceny je doporučováno využít při závažnějších onemocněních zdravotní služby v JAR či v Evropě.

Očkování: Angola povinně formou přísné kontroly na hraničních přechodech **vyžaduje očkování proti žluté zimnici**. Doporučeny jsou nadto také vakcíny proti žloutence A a B, meningitidě a břišnímu tyfu. Je nutná antimalarická prevence (repelent a vhodný oděv již na letišti v Luandě; krátkodobým cestovatelům se doporučuje užívat vhodná antimalarika). Před cestou do země je důležité konzultovat kliniku cestovní medicíny. Je vhodné vybavit se před cestou zdravotním pojištěním, nejlépe takovým, které v naléhavých případech zahrnuje letecký odvoz ze země.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Pro Angolu je akreditováno **Velvyslanectví České republiky v Pretorii, Jihoafrické republice**:

Velvyslanectví České republiky v Pretorii (Embassy of the Czech Republic in Pretoria)

Fyzická adresa: 936 Pretorius Street, Arcadia, Pretoria

Poštovní adresa: P.O.Box 13671, Hatfield 0028, Pretoria, South Africa

tel: 0027-12-431 2380

fax: 0027-12-430 2033

e-mail: pretoria@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/pretoria

facebook: <https://www.facebook.com/EmbassyOfTheCzechRepublicInPretoria>

Velvyslanec: JUDr. Pavel Řezáč

Ekonomický úsek: Ing. Kristýna Maina Chvátalová (zaměření na Angolu, Madagaskar, Mauricius a Mosambik), Mgr. Viktor Dolista

tel.: 0027-12-431 2389, 0027-12-431-2385

e-mail: Commerce_Pretoria@mzv.cz; kristyna_chvatalova@mzv.cz

Země akreditace: Jihoafrická republika, Angola, Botswana, Lesotho, Madagaskar, Mauricius, Namibie, Svazijsko, Mosambik

ZÚ ČR v Pretorii se nachází cca 55 km od mezinárodního letiště v Johannesburgu (O.R. Tambo).

GPS: S 25°44,708'; E 28°13, 566`

Dne 7. května 2018 byl oficiálně jmenovaný nový **honorární konzul ČR s působností v celé Angole, pan Manuel Martins da Cruz**

kontaktní údaje:

Manuel Martins da Cruz

email: manuel_cruz2000@hotmail.com, tel.: +244 926 387 878

adresa:

Avenida Comandante Valódia 147, 3D,

Distrito Urbano do Sambizanda

Município de Luanda

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Česká centra, CzechTrade, CzechInvest ani CzechTourism nejsou v Angole zastoupeny.

Další relevantní kontakty v ČR:

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Odbor ekonomické diplomacie (OED)

tel.: 22418 2592, 2591

fax: 22418 2082

e-mail: oad@mzv.cz

web: www.mzv.cz

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Odbor států subsaharské Afriky (AFR)

tel: 22418 3013

fax: 22418 2027

web: www.mzv.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Odbor zahraničně ekonomických politik II (51600)

web: www.mpo.cz

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- policie: 113
- operační jednotka: +244 222 260472 / +244 222 337100 / +244 912 402982
- kriminální policie: +244 222 261981
- hasiči: 115
- záchranná služba: 116
- červený kříž: +244 222 333991

Kontakty na nejvýznamnější nemocnice a kliniky v Luandě:

- [Clinica Sagrada Esperança](#), Avenida Murtala Mohammed 298, Ilha de Luanda, tel.: +244 923 167 950
- [Clinica Girasol](#), Avenida Comandante Gika 225, Alvalade, Luada, tel: +244 226 698 000
- [Clinica Multiperfil](#), Morro Bento, Samba, Luanda, tel: +244 226 434 415, tel. na urgentní případy: +244 923 501 168, email: faleconnosco@multiperfil.co.ao
- [Luanda Medical Center](#), dvě pobočky v Luandě - první pobočka Rua Amilcar Cabral 3, Luanda, druhá pobočka Shopping Avenida, Talatona, Luanda, tel.:+244 923 167 730, +244 222 708 000, whatsapp:+244 923 167 730, email: geral@lmc.co.ao.

7.4 Internetové informační zdroje

- [Governo de Angola](#) - vládní portál
- [Angop](#), angolská tisková agentura, vč. anglojazyčné verze
- [Jornal de Angola](#), provládní celostátní deník
- [Folha 8](#), nezávislý angolský deník
- [AIPLEX](#), angolská agentura na podporu investic (zatím nemá k dispozici webové stránky, kontakt možný přes Velvyslanectví ČR v Pretorii)
- Angolská podnikatelská konfederace - Confederacao Empresarial de Angola - asociace podnikatelů, která sdružuje

další oborové asociace a je významným článkem pro podporu podnikatelského sektoru v Angole

- [AIA](#), angolská asociace průmyslu
- [oficiální stránky vlády Angolské republiky](#)
- [Africká rozvojová banka](#), stránky o Angole, kontakty a programové dokumenty
- [stránka sekretariátu Jihoafrického rozvojového společenství](#) se základní informací o Angole
- [Market Access Database](#) - konzultace celní sazeb a překážek při obchodu nejen s Angolou
- [Delegace EU v Angole](#) - programy rozvojové spolupráce financování z evropských fondů a další informace
- [WTO k Angole](#) - přehled informací k obchodu se zbožím, službám a ochraně práv duševního vlastnictví vedené danou organizací
- [Doing Business 2020 k Angole](#) - přehled postupů a opatření v Angole pro podnikání